

TEMA DEL DIA

Elisabet Teixidor i Eva Serra, les dues candidates que concorren a les eleccions a Puig-reig

ANNA COSTA

La proporció de dones caps de llista va a l'alça, però és encara lluny de la paritat

► De 537 llistes presentades a les comarques de casa nostra, el 32% estan liderades per candidates, i a 61 dels 171 municipis no hi ha alcaldables femenines

David Bricollé
MANRESA

La proporció de dones caps de llista a les eleccions municipals va en augment però encara li falta recorregut per arribar assolir els estàndards de paritat. Per als comitès del proper 28 de maig, amb les llistes ja oficialitzades, el nombre de candidates s'apropa a un terç del total. En concret, les comarques de casa nostra sumen 537 llistes, de les quals 172 tenen una dona a la primera posició i, per tant, com a candidata a l'alcaldia, mentre que en 365 són homes. Una proporció en termes relatius del 32% i el 68%, respectivament.

Com a dada positiva hi ha una evolució a l'alça si agafem com a referència les quatre últimes cites electorals municipals. El 2007, el percentatge de dones alcaldables era del 21,5% i va créixer al 23,6% a les del 2011. Va quedar gairebé estancat el 2015, quan van suposar el 23,9%, i quatre anys més tard, a les del 2019, va fer un salt al 28,9%. Com es deia, en les actuals ja es trenca la barrera del 30%. En setze anys, doncs, aquesta representativitat ha crescut des més de deu punts en termes relatius. Per contra, i per valorar també aquestes xifres en la seva justa mesura cal veure no només el fet que la desproporció encara és evident, sinó que

Tres llistes només de dones a tres pobles catalans

► La Llei Orgànica del Règim Electoral General exigeix per a la composició de les llistes que es presenten que en cada tram de cinc llocs, els candidats d'un o l'altre sexe no podran estar representats en menys del 40%. Això és obligat per als municipis de més de 3.000 habitants. I a Catalunya n'hi ha tres de menys de 3.000 on s'ha presentat una llista formada només per dones: a Cadaqués, Botarell i Pradell de la Teixeta.

queda a distància del que es podria començar a considerar una certa paritat. És així si ens atenem al fet que la Llei Orgànica del Règim Electoral General exigeix per a la composició equilibrada de les llistes electorals que es presenten en les eleccions que en cada tram de cinc llocs, els candidats d'un o l'altre sexe no podran estar representats en menys del 40%.

En aquest sentit, la nova comarca del Lluçanès és la més equilibrada, ja que fins i tot se situa per

damunt d'aquest 40% de referència, a partir de, això sí, un nombre de llistes molt reduït. Parlem de 16 en total sumant els 9 municipis que la componen, 7 de les quals (el 43,7%) tenen candidata. El Bages no supera aquell llindar però és la següent demarcació de casa nostra que més s'hi apropa. Hi ha un total de 113 candidatures, de les quals 43 estan encapçalades per dones (el 38%). L'extrem més oposat és el Solsonès, ja que les caps de llista suposen només encara una de cada quatre (11 de 43).

Per damunt o en la línia d'aquesta mitjana general del 32% hi ha el Moianès (9 de 24, el 37,5%), el Baix Llobregat Nord (32,6%) i el Berguedà (23 de 72, el 31,9%). Per sota, a banda del Solsonès hi tenim la Cerdanya (14 de 47, el 29,7%), l'Anoia (35 de 120, el 29,1%) i l'Alt Urgell (15 de 56, el 26%).

Alcaldessa segura a 13 municipis

Una altra dada que incideix en la desproporció que encara es genera, malgrat els avenços fets. Dels 171 municipis que integren el conjunt de l'àrea de Regió7, només en 24 (el 14%) hi ha més dones que encapçalen llistes que no pas homes. En 115 (el 67%) la situació és la inversa, i en 32 hi ha igualtat.

Un altre detall, en 61 d'aquests municipis (el 35,6%) no s'hi presenta cap dona alcaldable. Per contra, només són 13 les poblaci-

Proporció de dones i homes caps de llista

Municipi	Nombre de dones caps de llista	Nombre d'homes caps de llista	Municipi	Nombre de dones caps de llista	Nombre d'homes caps de llista
BAGES			BERGUEDÀ		
Aguilar de Segarra	0	1	Avià	1	1
Artés	1	4	Bagà	0	4
Avinyó	0	2	Bergà	1	6
Balsareny	1	3	Borredà	0	1
Callús	2	0	Capolat	2	0
Cardona	0	3	Casseres	1	1
Castellbell i el Vilar	1	1	Castell de l'Areny	0	2
Castellfollit del Boix	0	2	Castell de n'Hug	0	3
Castellgalí	1	2	Castell del Riu	0	3
Castellnou de Bages	1	3	Cercs	0	4
Fonollosa	0	1	L'Espunyola	0	1
Gaià	2	1	Figols	0	3
Manresa	3	7	Gironella	0	2
Marganell	0	3	Gisclareny	1	1
Monistrol de Montserrat	4	2	Gósol	1	2
Mura	3	2	Guardiola de Berguedà	0	2
Navarcles	2	2	Montclar	1	1
Navàs	0	4	Montmajor	1	1
El Pont de V. i Rocafort	1	2	La Nou de Berguedà	2	1
Rajadell	1	2	Olvan	0	2
Sallent	2	2	La Pobla de Lillet	0	2
Sant Fruitós de Bages	2	3	Puig-reig	2	0
Sant Joan de Vilatorrada	2	5	La Quar	2	0
Sant Mateu de Bages	1	1	Sagàs	2	0
Sant Salvador de Guardiola	2	1	Saldes	1	1
Sant Vicenç de Castellet	5	3	Sant Jaume de Frontanyà	0	1
Santpedor	1	4	Sant Julià de Cerdanyola	1	1
Súria	4	1	Santa Maria de Merlès	1	1
Talamanca	1	3	Vallcebre	0	1
TOTAL	43	70	Vilada	1	1
MOIANÈS			Viver i Serrateix	2	0
Calders	1	1	TOTAL	23	49
Castellcir	1	1	SOLSONÈS		
Castellar	1	3	Blosca	1	3
Collsuspina	2	0	Castellar de la Ribera	1	1
L'Estany	0	1	Clarà de Cardener	1	2
Granera	1	2	La Coma i la Pedra	0	1
Moià	3	2	Gulxers	0	3
Monistrol de Calders	0	2	Lladurs	1	1
Sant Quirze Safaja	1	1	Llobera	1	2
Santa Maria d'Olió	0	2	La Molsosa	0	2
TOTAL	9	15	Navès	0	1
CERDANYA			Oden	0	3
Alp	2	2	Olius	1	2
Bellver de Cerdanya	2	0	Pinell de Solsonès	0	2
Bolvir	1	1	Pinós	0	1
Das	0	2	Riner	0	2
Fontanals de Cerdanya	0	3	Sant Llorenç de Morunys	0	1
Ger	0	1	Solsona	3	4
Guils de Cerdanya	0	3	Torà	2	1
Isòvol	1	1	TOTAL	11	32
Lies de Cerdanya	1	0	ANOIA		
Llivia	1	3	Argençola	0	3
Meranges	0	2	Bellprat	1	2
Montellà i Martinet	1	0	El Bruc	1	2
Prats i Sansor	0	2	Cabrera d'Anoia	3	3
Prullans	2	1	Calaf	1	2
Puigcerdà	2	4	Calonge de Segarra	1	2
Riu de Cerdanya	0	4	Capellades	0	6
Urús	1	3	Carne	0	1
TOTAL	14	33	Castellfollit de Riubregós	2	1
ALT URGELL			Castelloi	0	1
Alàs i Cerc	1	1	Copons	0	1
Àrsèguel	1	2	Els Hostalets de Pierola	1	6
Bassella	2	1	Igualada	2	6
Cabó	0	3	Jorba	2	1
Cava	1	3	La Llacuna	1	2
Coll de Nargó	1	1	Masquefa	0	5
Estamariu	1	1	Montmaneu	0	2
Figols i Alinyà	0	2	Odena	0	4
Josa i Tuiixén	1	2	Orpi	2	0
Montferrer i Castellbò	1	2	Piera	3	4
Ollana	1	3	La Pobla de Claramunt	1	3
Organyà	0	3	Els Prats de Rei	1	1
Peramola	0	2	Pujalt	1	2
El Pont de Bar	1	3	Rubió	1	2
Ribera d'Urgellet	1	2	Sant Martí de Tous	0	4
La Seu d'Urgell	0	6	St. Martí Sesgueioles	1	0
Les Valls d'Aguilar	1	1	St. Pere Sallavina	2	2
Les Valls de Valira	1	2	Sta. Margarida de Montbui	2	3
La Vansa i Fornols	1	1	Sta. Maria de Miralles	1	2
TOTAL	15	41	La Torre de Claramunt	1	4
LLUÇANÈS			Vallbona d'Anoia	2	2
Alpens	0	1	Vecliana	0	3
Lluçà	1	0	Vilanova del Camí	2	3
Olost	0	1	TOTAL	35	85
Orià	1	1	BAIX LLOBREGAT NORD		
Perafita	0	2	Abrera	2	4
Prats de Lluçanès	2	1	Castellví de Rosanes	2	1
Sant Martí d'Albars	0	2	Collbató	2	3
Sant Feliu Sasserra	1	1	Esparraguera	0	8
Sobremunt	2	0	Martorell	2	5
TOTAL	7	9	Olesa de Montserrat	2	5
			Sant Esteve Sesrovires	5	5
			TOTAL	15	31

Font: JEC

INFOGRAFIA / REGIÓ7

En 16 anys, la proporció de la representativitat de dones candidates a les nostres comarques ha augmentat de 10 punts

El Bages ha assolit al final d'aquest mandat el seu rècord d'alcaldeses

► Amb la proclamació, el juny, de la batllessa de Talamanca va passar a ser la novena a tota la comarca

ons on no hi ha candidats masculins: Callús (Bages), Collsuspina (Berguedà), Bellver i Montellà i Martinet (Cerdanya), Capolat, Puig-reig, La Quar, Sagàs i Viver i Serrateix (Berguedà), Orpi i Sant Martí Sesgueioles (Anoia), i Lluçà i Alpens (Lluçanès). Són, per tant, 13 municipis que, si no passa res, ja tenen garantit que en el proper mandat tindran alcaldessa als seus consistoris respectius. De fet, en tres d'ells, serà el primer cop en els 44 anys d'Ajuntaments democràtics que hi ha una dona al capdavant. Un és el cas de Puig-reig, que Regió7 ja ha explicat que es disputaran Elisabet Teixidor, cap de llista d'ERC, i Eva Serra, candidata d'Avançem Junts. Els altres dos són Callús i Collsuspina, on també s'ho disputaran dues candidates.

Algun cas singular, per les xifres que s'hi donen, és per exemple el de Sant Vicenç de Castellet, on concorren un total de 8 candidatures i les alcaldables són majoritàries, 5 en total. En sentit totalment oposat, el cas més accentuat és el d'Esparreguera, on de 8 candidatures no n'hi ha cap amb candidata dona. A Capellades i a la capital de l'Alt Urgell, la Seu, són 0 de 6.

Precisament, parlant de capitals comarcals, les més 'feminitzades' pel que fa a caps de llista són les més petites, Mojà i Prats de Lluçanès, les úniques on hi ha més dones que homes candidats (3 a 2 i 2 a 1). A Manresa la proporció és de 3 a 7 i Berga és de les més desproporcionades (1 a 6), molt similar a Igualada (2 a 6).

DAVID BRICOLLÉ, MANRESA

■ Quan, el mes de juny de l'any passat, Rosa Verneda es va convertir en nova batllessa de Talamanca, el Bages va batre el seu rècord d'Ajuntaments presidits simultàniament per dones. Verneda va esdevenir en aquell moment la novena dona en aquest mandat al capdavant d'un consistori bagenc.

La seva presa de possessió aportava, a més, una altra dada rellevant i alhora significativa del pes desigual que han tingut els homes i les dones en les alcaldies. Les batllesses que hi ha ara mateix al Bages (nou) són tantes com les que hi ha hagut en la suma dels deu mandats anteriors, d'ençà del restabliment de la democràcia. Dit d'una altra manera, des de les primeres eleccions municipals del 1979, a la comarca hi ha hagut divuit alcaldesses diferents, la meitat de les quals són les que hi ha ara en actiu.

A banda de Verneda, ostenten el càrrec des de principi de l'actual mandat Noèlia Ramírez (Balsareny), Montse Badia (Castellbell i el Vilar), Verònica Hirano (Marganell), Montserrat Playà (Mura), Georgina Mercadal (Sant Salvador de Guardiola) i Adriana Delgado (Sant Vicenç de Castellet). El juny del 2020 s'hi va afegir Àdria Mazcuñan després de la moció de censura que va prosperar a Sant Fruitós, i dues setmanes abans que Rosa Verneda va ser Alba Pérez qui va agafar el càrrec a Navarres, en substitució de qui era el seu company de partit, Josep Maria Fel·liu.

Els 30 municipis actuals del Bages han tingut des de les eleccions de

Rosa Verneda, alcaldessa de Talamanca, va prendre possessió del càrrec el juny passat

ARXIU/OSCAR BAYONA

1979 165 alcaldes, el 90% dels quals, homes.

Hi ha una xifra, però, que encara és més significativa en relació al pes homes/dones al capdavant dels consistoris. En els 11 mandats acumulats (comptant-hi l'actual, que es tancarà d'aquí a un any), el Bages ha tingut un total de 165 alcaldes, dels quals 18 han estat dones (el 10,9%) i 147 homes (el 89%). En aquests moments, pràcticament un terç dels Ajuntaments de la comarca estan presidits per dones (9 d'un total de 30).

I encara una tercera dada per donar més perspectiva al fet que, malgrat ara coincideixen nou batllesses

al Bages en el que és un rècord (la màxima coincidència en mandats anteriors havien estat cinc), s'està lluny encara d'una certa paritat. Dels 30 ajuntaments que hi ha a la comarca, més de la meitat (16) no han estat mai presidits per una dona (sense comptar que hi hagi hagut alguna alcaldessa accidental que hagi fet una substitució temporal).

A banda dels nou consistoris actuals, també han tingut dones a l'alcaldia en mandats precedents a Cardona (Maria Àngels Gassó), Monistrol de Montserrat (Maria Àngels Queralto), Navàs (Maria Àngels Estruch), Sallent (Mirella Cortès) i Santpedor (Laura Vilagrà). I saben

quin és el municipi del Bages que ha sumat més alcaldesses? Un dels més petits de la comarca: Marganell (menys de 300 habitants). De fet, ha tingut més dones al capdavant del consistori, tres (Isabel Ramon, Anna García i l'actual, Verònica Hirano) que no pas homes, dos. Altres municipis on hi ha hagut alguna altra batllessa a banda de l'actual són Navarres (Maria Carme Alòs) i Sant Vicenç de Castellet (Glòria Torner). La primera alcaldessa de la comarca va ser Maria Àngels Queralto, que va assumir aquest càrrec a Monistrol de Montserrat durant el mandat sorgit de les terceres eleccions municipals, les del 1987.

La CUP de Mojà esmena la seva llista per arribar al 40% d'homes que marca la llei

► La Junta Electoral va impugnar la candidatura per no complir el percentatge de candidats masculins

QUERALT CASALS, MOJÀ

■ Capgirem Mojà, candidatura vinculada a la CUP, ja ha fet efectius els canvis a la llista electoral per poder-se presentar a les eleccions municipals del 28 de maig, després que la Junta Electoral la impugnés per no arribar al 40% d'homes que estipula la llei. Tot i

no estar-hi d'acord, la formació ha esmenat la candidatura, que ja ha estat acceptada per la Junta Electoral, i ha canviat una dona de la llista per un home, de manera que finalment la formaran 7 dones i 6 homes. Tot i així, la CUP no descarta presentar un recurs.

Per tal de poder presentar la candidatura, Capgirem Mojà ha canviat de la llista Lis Viladrich Iglesias, que anava de número 11. La candidata, que s'ha substituït per Bernat Coca Torres, continua vinculada al projecte, però ara com a suplent. La cap de llista de

Capgirem Mojà, Lakshmi Roset, ha reiterat la seva disconformitat amb els canvis que s'han vist obligats a fer, ja que considera que no té cap conseqüència negativa que una candidatura superi el 60% de dones.

La candidata a l'alcaldia de la formació anticapitalista a Mojà considera que no s'ha fet una interpretació adequada de la llei perquè el seu esperit era discriminar positivament les dones. Segons Roset, «el fet que la llei estableixi uns percentatges de representació en cap cas es va fer per

Una urna en les últimes municipals

què hi hagués d'haver aquest equilibri entre els dos sexes, sinó que era bàsicament per revertir la situació d'infrarepresentació de les dones i, en aquest sentit, segons la nostra interpretació s'ha

impugnat la llista per haver aplicat massa bé aquest article». A més, ha afegit que al Parlament o al Congrés dels Diputats «no es complex perquè la majoria de partits tenen molta més representació d'homes».

La Junta Electoral va impugnar la llista de Capgirem Mojà perquè no complia el percentatge de candidats homes que marca l'article 44 bis de la Llei Orgànica del Règim Electoral General (Loreg). La norma estableix que en municipis de més de 3.000 habitants, com és el cas de la capital del Mojànès, hi ha d'haver un mínim del 40% de cada sexe. Més del 60% de la llista de Capgirem Mojà eren dones (8 dels 13 integrants), per la qual cosa l'àrbitre electoral va entendre que no complia el requisit.